

KÁRPÁTI LAPOK

Magyarországi Kárpát turistaegyesületek kiadványa

A turistaság, a honismeret, a természetvédelem terjesztésére

Kiadó, szerkesztő: Nagy Péter (peter.nagi@t-online.hu)

2019-es esztendő I. félév főbb témái:

*Amikor a fotósok kirándulnak, Püinkösi hétvége Zebegényben,
Lenn messze délen, Budapest–Baja vízitúra,
A Hazajárósokkal a Radnai-havasokban,
Honismereti kirándulás kórustalálkozóval,
XXVIII. EKE vándortábor Szovátán*

Lenn messze délen

2005 óta veszek részt rövidebb-hosszabb kihagyásokkal és több-kevesebb sikerrel az *Országos Tájékoztatósi Túrabajnokság* futamain. Még régebben kezdtem el a „*Románkori templomok*” túramozgalom teljesítését. Itt is volt egy hosszabb szünet a mozgalom kitalálójának, Gyetvay Ivánnak a sajnálatos kerékpáros balesetéből bekövetkezett halála miatt. Mostanában újra indult és tavasszal fogtam bele a 11. fokozat teljesítésébe. A túrabajnokság különböző futamait az ország más-más tájain rendezik. Március végén a Mecsekben jártunk a Bakancsos Atom Kupán. Április 13-án pedig a Kiskunságban a Rezét Kupán. Kifejezetten sikeres nap volt, megörökítésre méltó.

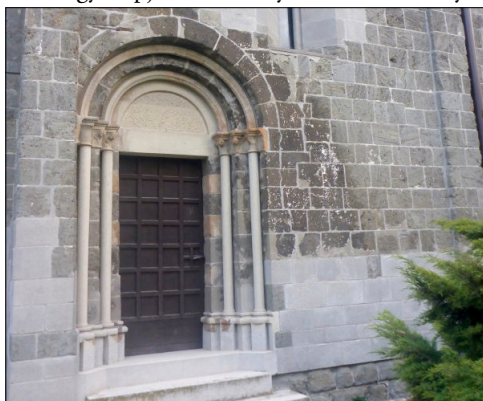
Ha messzebbre utazom, nem alszom jól. Így van ez szombatra virradóra is, már fél 2-kor pislogok, majd fél 3-tól 4-ig még alszom, ami arra elég, hogy gyűröttebb állapotban ébredjek. De hát 5-kor indulás, mert ma Soltvadkert mellé, Pirtóra megyünk a 22. Rezétre!

Bóta Attila barátom precízre pontosan érkezik a kocsival és nekivágunk a hajnali Alföldnek. Negyed 7-re érjük el *Jánoshidát*, ahol Jász–Nagykun–Szolnok megye legrégebbi, XII. századi eredetű templomát találjuk. Építését 1186-ra tehetjük. Matuska Kristóf prépost

1757-ben átépítette a templomot a kor mindent barokkizáló szemléletének megfelelően, új szentélyt és homlokzati tornyot készíttetett. 1971-1973-ban történt felújítás során kerültek elő a románkori részek, a középkori elemek kibontásával a korábbi templomból lényegében egy oldalkápolnát alakítottak ki. Bejutni szombaton kora reggel lehetetlen. Hasonlóan nem könnyű bélyegzést szerezni a túramozgalom igazoló lapjára. A helyi COOP-ban az alkalmazottak vonakodnak a dologtól, így a fél liter üdítő vásárlásakor kapott blokkot használok fel az igazolásra. Persze fényképek is készülnek. Mindezzel el is megy fél óra.

A kis kitérő után a GPS Cegléd felé terel, annak szélén már megint meg kell állnunk reggelizni, kávézni és egyéb technikai szünetre. 8 óra tájban kerüljük meg Kecskemétet. Elered az eső és déli irányba még borúsabbnak tetszik. A tervezettnél fél órával később érünk a verseny helyszínére, a faluban jól elhelyezett irányjelző bóják nyomán meg is találjuk a tájházat, ami lényegében egy alföldi tanya kikupált régi épületekkel. Szerencsénkre az eső már elállt.

Nevezünk a versenyre, kipakoljuk a hozzá szükséges holmikat. Maga a nevezés úgy zajlik, hogy kapjuk a versenyző kartont, melyet

Jánoshida, a templom kibontott déli oldala és az eredeti románkori kapuzat

Versenyközpont Pirtón

A szerkesztett ellenőrző pontnál

A versenytérkép részlete a verseny kitűzőjével

kitöltjük az adatainkkal, kifizetjük a fejenkénti 1000 Ft nevezési díjat és onnantól besorolnak az indítandó csapatok közé. Az indulás a térképek, a menetutasítások és a rajtidővel ellátott versenyző karton átvételével történik. Még a rajtban átnézzük a pályafeladatokat. Ezúttal egyszerű szerkesztést kapunk, melyet Attila hamar elvégez. Ezalatt az ellenőrző pontok közötti menetidőt adom össze, hogy ne a pályán kelljen ezzel bíbelődni. 9.09-kor indulunk ki a pályára (lásd a versenytérképet).

Az ázott homokon kifejezetten jó haladni, a tájra inkább jellemző a por, a süppedős, nehéz haladás, ha szárazság van. Már a 2. pontnál nehézségeink vannak, a fenyőerdőt kivágták a napokban, a bója nem a térkép szerint lett kihelyezve. Megoldjuk. A 3. feladat többpontos, a térképen piros vonallal körülhatárolt területen belül a jelölt gödrökben, kis mélyedésekben és tankbeállókban kihelyezett bójákat kell beazonosítanunk. Sokat tiprődünk a megoldásokon és az egyiket el is rontjuk. Egy könnyű iránymérés után az első időmérő pontnál 11 perc késést szedtünk össze. A következő szakaszon az irányfésűt és a távolságmérést elég jól megoldjuk és a szerkesztett pont is jó lett. Pont időre esünk be a 2. időmérőre. Az a pálya csalafintasága, hogy a rendezők légvonalban mérik a pontok közötti menetidőt, a versenyző pedig ezen a terepen nem tud iránytartással haladni, inkább az utakat használja. Így lesz a 8,5 km-ből 12,4 km! Pedig nyomjuk izomból! A harmadik pályaszakaszt is

pont időre fejezzük be, és a célban leadjuk értékelésre a versenyző kartonunkat.

Mivel 12.34-re beértünk, van időnk enni egy tányér gulyást. Szerintem birkából készült, isteni és forróbb, mint a kénkőves pokol, de nagyon jól esik. 13.02-kor kocsi pattanunk, mert nekem el kell érnem Csongrádon a Szeged–Eger buszjáratot. Így a verseny eredményének kihirdetését nem tudom megvárni. Azért Soltvadkerten vétek lenne kihagyni a Szent Korona Cukrászdát. Feketeerdő szelet, mellé hosszú kávé. Bugacot 14 óra felé érjük el, a helyi kis boltban nagy csodálkozás és derűtség, hogy mire kérek bélyegzést.

A siker elkönnyvelését követően megtaláljuk a gáztelepet, ahol letérünk a *Felsőmonostori templom* romjai felé. 2010-ben megindított feltárás kimutatta, hogy egy több négyzetkilométeres kiterjedésű, kőházakból álló, virágzó település állt az Árpád-korban, melynek középpontjában egy bazilika és egy monostor helyezkedett el. Ez utóbbiak romjai között különösen jelentős leleteket tártak fel, köztük egy 1180 és 1190 közötti keletkezésűnek datált ereklyetartóval, amely eredetileg talán Szent Péter ereklyéjét őrizhette; értéke ez esetben szinte felbecsülhetetlen értékű lehetett abban a korban. Azt lehet a leletek alapján megállapítani, hogy élt itt egy nagy népesség 1050 és 1130 között, amely magyar keresztény lakosság volt. 1130 és 1150 között épült egy kis kolostor és egy hatalmas bazilika. Utóbbi háromhajós, félköríves szentélyzáródással volt ellátva. Mindezt 1200 körül

Felsőmonostori romok Bugac közelében

A geoláda tartalma

egy fallal vették körbe, amivel bezárták az első kis udvart, majd 1220-1230 körül egy jelentős átépítést végeztek, amikor a bazilika elé építettek egy nyugati előcsarnokot, és valószínűleg ekkor kapott két nagy tornyot a bazilika. A gazdagságot a vörös márvány bőséges használatából, különféle faragványokból lehet felismerni. Ez az élettér 1241–1242-ben a tatárjárás hatására teljes egészében megszűnt. Elmondható, hogy az itt feltárt gazdagságot ez a térség máig sem tudta újra megteremteni

Ha már itt vagyunk, a románkor mellé belefér egy kis geoládázás. Meg is találjuk a rejtekhelyet, de a kis füzet kifejezetten kéri, hogy travel bug-ot (utazó bogarat) ne tegyünk bele. Mielőtt valaki tényleges bogárra gondol, elárulom, hogy ez egy dögécédulával felruházott tárgy, melyet a Föld egy pontjáról indít el valaki és az a feladata, hogy járja körül a Földet. Azaz aki megtalálja, magával viszi és egy keletrebbre lévő ládába helyezi el. Mi március 30-án Cirkónál találtunk egy Németországból indított travel bug-ot, azóta Attilánál van. Erre meg nem lehet kihelyezni, talán azért, mert a naplóska bejegyzése szerint 6 hónapja járt itt utoljára valaki. Nem egy forgalmas hely! Lakókocsi formájú bogarunk tehát továbbra is velünk marad. Így be is néz Csongrádra. 14.45-re érünk be, 2 perc múlva érkezik az egri járat. Attila még marad, másnap Eltájoló Kupa egyéni bajnoki futam Ágasegyházán.

Eseményekkel teli, élményekben gazdag nap végén 4 órát ülök a buszon Egerig.

Sokan lekicsinylően nyilatkoznak, ha az Alföldről esik szó: lapos, egyhangú, látnivaló alig. Pedig a Kiskunság megragadóan szép, de ezt csak gyalog járva, esetleg a versenypályán loholva és középkori eredetű templomokat kutatva fedezhetjük fel.

Az sem mellékes, hogy 73 hibaponttal a második helyezést értük el a versenyen.

Pütkösi hétvége Zebegényben

Csoportunk a Zsitvay kilátóban

Victor Mónika és Mályi József dunakanyaros pütkösi hosszú-hétvéges meghívása hangulatosan, jól sikerült, a vendéglátók maximálisan kitettek magukért. Voltak akik csak egy napi túrára, mások több napra jöttek el. A legtöbben – 17-en – a második napi túrán vettek részt.

Józsi vezette a túrákat. Csodaszép, körpanoramás kilátókon, csúcsokon jártunk, amit az árvalányhaj, a színes virágok és a növények harsogó zöldje csak tovább szépített. A szamóca is kezdett pirulni, úgyhogy meg-meg álltunk szedegetni.

A kánikula viszont rányomta bélyegét a túrákra. Izzadtunk, égetett a nap, mindenféle kencékkel kengettük magunkat. Az erdőben a rengeteg szúnyog is megkeserítette az élvezetet. Annál többre értékeltük a forrásokat, az árnyat adó erdei utakat. Az elől lévő vadállatokot is láttak.

A felfrissülésünkről Mónikáék gondoskodtak: a házban és a kertben mindenkinek jutott kényelmes hely. A vacsorák és reggelik „terülj-terülj asztalkám”-ja mellett vidáman beszélgettünk, itókáztunk.

A zebegényi ház szemet gyönyörködtetően és a kényelem biztosításával alakul, de Józsiéknak meg vannak további terveik. Meglátjuk jövőre.

Visegrád–Dömös (Visegrádi-hegység) utunkon a Spartacus ösvényen haladtunk

A vacsorák és reggelik „terülj-terülj asztalkám”-ja mellett vidáman beszélgettünk

Ipolydamásd–Márianosztra útvonalon (Dél-Börzsöny) az árnyat adó fák alatt pihentünk
Fotók: Párkány Erzsébet

Honismereti kirándulás kórustalálkozóval

Tordaszentlászlón június 29-én, szombaton került sor a 30. Szent László-napi kórustalálkozóra, melyet ragyogó napsütés foglalt keretbe. Az előző 29 találkozáson 507 kórus 14.198 dalosa jött el a Szent László templom harangjának hívására a Kárpát-medence minden szögletéből, sőt Hollandiából is. Guttman Mihály a Romániai Magyar Dalosszövetség fejezhetetlen elnöke, a kórustalálkozó elindítója, a kórusok kalotaszegi Mekkájának nevezte el Tordaszentlászlót.

Brassói Magyar Dalárdánk már pénteken reggel elindult a jelentős eseményre, tekintettel a nagy távolságra. Kórusunkat elkísérte az Erdélyi Kárpát-Egyesület égisze alatt működő Csütörtöki sétáló 16 főnyi csapata. A pénteki nap a kirándulás jegyében zajlott. Első megállónk **Kóhalomban** volt, a Várhegyen levő szépen **felújított várat** látogattuk meg. Szerencsésnek mondhatjuk magunkat, Márkos Ervin helyi unitárius lelkész kíséretével jártuk végig ezt a jelentős történelmi műemléket. Örömmel hallgattuk humorral fűszerezett történelmi előadását. Kegyelettel emlékeztünk nagy fejedelmünkre, II. Rákóczi Ferencre, kuruc csapatai 1704-ben harc nélkül vették be a várat.

Segesváron, az egykori Nagy-Küküllő vármegye székhelyén, kísérelő csapatunkból az itt született Vajda Ilonka vezetett körbe a **történelmi központ**on. A Petőfi-parkban, Petőfi Sándor szobra előtt, elénekeltük a Befordultam a konyhára című megzenésített versét.

A pazar nyári időben a Torockói-hegységben fekvő **Tordai-hasadék** meglátogatását sem hagyhattuk ki. Akik először látták ezt a gyönyörű természeti csodát, elmondták, egyik ámulatból a másikba estek.

Aranyosrákoson az Erdélyi Kárpát-Egyesület közmunkával felújított **vendégszállásán** Istvánffy Attila házigazdánk finom vacsorával várt, amelyet a közeli Bágyonból hozott. Vacsora után lelkiismeretesen próbáltunk, aztán még egy kevés ideig nótáztunk.

Kárpát-medencénk legrangosabb kórustalálkozója

Reggel az Aranyosba ömlő Jára-patak festői völgyén jutottunk el **Tordaszentlászlóra**. Itt, kilenc órakor, ölelő karokkal várták a húsz kórust a rendezők.

A kórustalálkozó jeligeje: „Nyelvében és szokásaiban él, dalaiban és művészetében érez a nemzet.”

A Művelődési Házban Guttman Emese és Tamás Gebe András polgármester üdvözlő beszéde után került sor a kórusok fellépésére.

Imre Zsuzsa vezetésével 3 zenemű volt a műsorunkon: Tielman Susato: Signum, Kodály Zoltán: A szép énekszóló műzsájához és Hajdó Károly marosvásárhelyi zeneszerző és karmester Miatyánk című szerzeménye. Negyedik ének számunkat Megyaszai László vezényelte, Csorba István alkotását, A hála éneke címűt. Sok tapsot és utólagos gratulációt kaptunk.

A kórustalálkozó végén a fellépő kórusok elnökei és karvezetői átvették a zászlószalagot, az emléklapot és az emléklakettet. Zárszóként Tóth Guttman Emese RMD elnök gratulált a kórusoknak. Mint mondta, mindenki mindenkitől tanult és a kórustalálkozó szép színfoltja volt Kárpát-medencénknek.

Nagy örömünkre, Boldizsár Zeyk Imre, aki Kalotaszeg apostolának is mondható, bemutatta nekünk a **Tordaszentlászlói Kalotaszegi Tájékoztató Múzeumot**. Élményszámba menő előadásával, a kiállított tárgyakkal igazolta, hogy a kalotaszegi népviselet a színek tobzódásával, a formák változatosságával, díszességével nemzetünk egyik ékessége. Láthattuk II. Rákóczi Ferenc fejedelmünk korhű ruházatát, díszes csizmáját.

Hálásan köszönjük a kórustalálkozó rendezőinek, hogy részt vehettünk ezen a fejezhetetlenül szép jubileumi kórustalálkozáson és azt a szeretetet, amivel körülvettek.

Nádudvary György, EKE Brassó

A Hazajárósokkal a Radnai- havasokban

Kenyeres Oszkár (Hazajáró Egylet), Diószegi Olga (MKE), Kékesi-Kovács Miklós (Hazajáró Egylet), Méhes László Mátvás (MKE)

Május 25-én egyesületünket, a Magyarországi Kárpát Egyesületet a Hazajáró Egylet VI. Radnai Túróján képviseltük én és Méhes László Mátvás. A Radnai-havasok legmagasabb csúcsa a Horthy Miklós-csúcs. Mellette emelkedik másodikként a maga 1930 méterével a Toronyága-csúcs. Ezúttal az utóbbit tűztük ki úti célul. A borsafüredi Hazajáró Ponton, a Medve Panzióban reggeliztünk. Ezután autóval átmentünk Borsabányára. Innen indult a gyalogtúra. A Hazajárósok magukkal hozták a forгатáshoz szükséges felszerelést, és időről-időre megálltak filmezni.

A hegy lábánál Varga Csaba nagyváradi hegymászó mondott köszöntőt. Ő vezette mintegy ötvenfős csapatunkat. Először kertek között emelkedett felfelé az út, majd elhagytuk a lakott területet, és a magasból festői kilátás nyílt a völgyre. Izzadtunk a nyári melegben, ahogy az egyre meredekebb kaptatón haladtunk felfelé.

Romos betonbunkernél tartottunk tízórai pihenőt. A növényzet egyre gyéribb, a hegyoldal egyre meredekebb lett. A meredélyen meglátunk két pej lovat legelészni a sovány réten. A levegő egyre hűvösebb lett. A hátizsákokból előkerültek a meleg ruhadarabok. A gerinc ködbe burkolózott, s itt-ott krókusokkal szegélyezett hófoltok borították. A gyermekek jól bírták az erőpróbát. Élvezték a havat. Hógolyóembert tettek az ösvényre, s előre-előre szaladtak. Egy-

re kiterjedtebb lett a hó a keskeny ösvényen. Eleredt az eső. Több kisebb csúcsot kellett megmászunk mire elértük a legmagasabbat. Áfonyamezőn ültünk le ebédelni. Az időjárás egyre zordabbra fordult a célhoz közeledve. Az ónos esőt arcunkba vágta a szél. Felérve elénekeltek a Himnuszt és a Székely Himnuszt. Kenyeres Oszkár filmeztek.

Lefelé jövet sokkal meredekebb és rövidebb utat választottunk, mint fölfelé. Lejjebb elállt az eső, ismét gyönyörködhettünk a tájban. Az erdőt itt kiirtották, és a hegyet összevissza lyuggatta az egykori bánya, melynek monumentális betonépületei között értünk a völgybe. Ismét napsütés és hőség fogadott bennünket itt-ott kisebb záporral. A patak elárasztotta a kanyargós ösvényt, amin leértünk a bánya betonútjára, melyet a lehullott kisebb-nagyobb sziklák tettek nehezen járhatóvá. Este 6-ra értünk a találkozási pontra. A Hazajárósok visszajöttek értünk a piros furgonjukkal, majd átültünk a saját autónkba, hogy visszaérjünk a Medve Panzióba ½ 7-re, a vacsorára.

Csodálatos estét töltöttünk együtt. Vacsora után előadás, filmvetítés, éneklés, beszélgetés és az emléklapok kiosztása következett. Másnap sietünk haza, hogy részt vehessünk az európai uniós választáson. Még éppen odaértünk este ¾ 7-re.

Diószegi Olga, MKE

Beszámoló a Budapest–Baja vízitúráról

A július hőségriadóval indított, csak a szél tette elviselhetővé a forróságot. Így indultunk kilencen a KSH Római parti csónakháztól 1 kenuval, 3 db kettes kajakkal és 1 db egyes kajakkal. Méhes Laci 3 héttel ezelőtt még kórházban volt, a jobb kezét és a vállát mozdítani sem tudta, de őt nem olyan puhafából faragták, hogy a túrát kihagyja, Ő nemesacélból van.

Meglepetésvendégünk is volt Rita személyében, aki egyetlen szabadnapjára jött velünk, a kenuba befért harmadiknak. Ez a kenu később két fővel már gyengélkedett, sosem tudta tartani a többiekkel a

tempót. Indulás után rögtön kaptam egy javaslatot is, hogy a Hajógyári szigetet a kiságban kerüljük, de abban maradtunk, hogy ezt visszafelé úton valósítjuk meg. Valóban, visszafelé a kiság mellett jöttünk vissza autóval.

A budapesti áthaladás nem volt kellemes a hidak, a vár, a Gellérthegy, a Parlament fenséges panorámája ellenére, a szél és a hajók által borzolt vízben. Figyelmünket az oda-visszaverődő hullámok kötötték le. Első kikötésünk a Kopaszi-gáton volt, majd az M0 hídja következett.

Budapest–Tököl szakasz
Fotómontázs: Polereczky Tamás

Százhalombatta volt Rita végállomása, kikötésnél rögtön megtapasztaltuk későbbi túránk két főmotívumát: az izzapasztort és a töméntelen szúnyogot. A melléktémát a hőség és Misi bácsi és Zoli bácsi folyamatos zsörtölődése szolgáltatta. Főtéma és melléktéma kerülgettek egymást, ahogyan ez egy igazi szonátában illetik. Mivel a csapatban 4 énekesünk is volt, így a zenei aláfestésben sem volt hiány, kontraként időnként az amatőrök is hoztak magukkal néhány hamis szólamot, de mivel közönség nem volt, így a taps is és a fütty is lemaradt. Százhalombattánál estére rögtön kettészakadt a csapat, négyen a battai oldalon, másik négyen nem tökölve a tököli oldalon vertek sátrat. Szerencsére mindenki meggyőződéssel vallotta, hogy helyesen választott. A két oldal között kellett volna járnia a kompnak, de nagybetűs tábla hirdette, hogy „Matrózhiány miatt a komp nem közlekedik!” A matrózhiánynak az a története, hogy egyik reggel a matróz kapatosan jelentkezett szolgálatra, a kapitány ezt fennhangon szóvá tette, a matróz megsértődött és többet sohasem jött. Pihen a komp, kikötötték, benne hallgat a sötétség... A tököli oldalon magasan nyújtózkodott a Papírhajó, amelyet a Batthyányi térnél láthattunk kikötve évekig. Nem papírból van, de acéllemezből hegesztve, csak a formája utal a hajtogatott papírhajóra, valamint tökesúlyként az aljában van 3 tonna beton. Kiemeléskor a daru elejtette és így sérült. Augusztus 20-ra fel akartak vele menni a Parlament elé, de az M0-nál vissza kellett vele fordulni, mert a beszivárgás miatt elsüllyedt volna. Most a tulaj eladásra hirdeti sokmillióért, de ha még sokáig ott marad, akkor csak ócskavas lesz belőle. A Dunaparton végighaladó sárga halcsontvázas jelzésű zárandokúttal is itt találkoztunk. Bizonyos értelemben mi is magunkat vízi zárandoknak rokonítottuk...

Tököl és környékén a Dunai Finomítótól jövő kénhidrogén és aromás szénhidrogének miatt bűdös az ájer, sőt a helyiek elmondása szerint sok az asztmás, tüdőrákos és egyéb légzőszervi beteg.

Reggel egyszerre indulva szeltük a habokat, még egy pillantást vetettünk a finomító utolsó örökmécses kéményére. A jobb parton magas löszfalak közeledtek, vannak bátor emberek, akik ezek tetejére építik vityillójukat. Kétségtelen, hogy jó kilátásuk van a Dunára, de előbb-utóbb a part le fog szakadni, csak

idő kérdése. Nekik mindenképpen ajánlott, hogy megtanuljanak jól úszni.

Rövid ercsi betekintés után Lórévnél lóval nem találkoztunk, csak óriáspalacsintával. Itt kötőfékeltük magunkat sűrűzemananyag vételezésre. Kulcs szélgenerátora messziről ágaskodik, nem forgott akkor, azt hittem, hogy beadta a kulcsot, de visszajövetelünkkor már üzemelt. Rövidesen a Csepel-szigetet elhagyva Dunaújvárosnál eveztünk, ott kb. 50 db uszály vesztegelt lehorgonyozva 3 km hosszban elszórva. Apostagnál sátoroztunk, ez a nap volt túránk leghosszabb szakasza. Itt ismét belekóstoltunk a bűdös levegőbe, a túlpárti vasmű illatából szippantottunk kóstolót, azért ha választani kell, inkább erre vaksoklok, mintsem a finomítóéra.

Dunaföldvárnál a csónakkikötőben olyan árat mondtak a kikötésre, hogy rögtön elfutottunk: 2000 Ft/óra/hajó. A kajakos azért általában talál valami kikötőhelyet ingyen is, így volt ez Földváron is és Pakson is. Így a parkolódíj árát inkább halászlére költöttük el Pakson. Az atomerőművel szemben, Dunaszentbenedeken táboroztunk egy ingyenes kempinggé kialakított gyönyörű panorámás, padokkal, asztalokkal, sörözővel és halsütővel ellátott területen, csupán a szúnyoghad zavarta meg az idillt.

Másnap reggel hárman bementünk vásárolni Uszód községbe. Csinos falu szép régi házakkal, az utcán meggyfákkal és eperfákkal, ennek a túrázó kifejezetten örül és legel. A községháza homlokzatán kijelző mutatta: 80 nSv/h. Ugye mindenki tudja, hogy mit jelent ez? Csupán ismétlésként: az ekvivalens sugárzási dózis a faluban 80 nanosievert/óra. Ettől piszkosul megnyugodtunk, láttuk a falun a csöndet és a nyugalmat, de a kutyák még ugattak.

Fajsznál is kikötöttünk a kajakkormányok javítása céljából. A parton hatalmas silók, mint megtudtuk, itt évente 1000 tonna napraforgómagot raknak uszályra, valamint még szóját és kukoricát is, viszik Németországba, Hollandiába stb.

Fajszot 8 kilométerrel elhagyva a szép Szent István híd alatt eveztünk tovább, a hídon autóval áthaladva Szekszárd városába lehet eljutni.

A híd alatt jött velünk szemben hegymenetben egy 126 m hosszú svájci felségjelű üdülőhajó. Mivel nem akartunk a Hableányt követő habfűk lenni,

*Dunaföldvár–Szekszárd–Baja
Fotómontázs: Polereczky Tamás*

jobbra a partszélre tartottunk, csakhogy ez a monst-rum is pont ezt az útvonalat célozta be. Ugyan ki gondolná, hogy a kb. 600 m széles mederben a hajóútot 80 méterre van a jobb parttól, ha azt bóják nem jelzik. Mindenesetre továbbra is a jobb part felé húzódtunk, várva, hogy őnagysága majdcsak elindul a közép felé. Ehelyett inkább mély bőgő hangon ránk dudált és jött felénk. Kénytelenek voltunk egészen a partközelségbe menni, 10 méter még maradt közöttünk. A Dunán leginkább svájci üdüőlőhajók úszkálnak, pedig Svájcban egyetlen tengere nincs, egyetlen tisztességes folyója a Rajna, de Svájcban az sem hajózható, haza ezek a hajók az életbe soha nem fognak eljutni. A kapitánytól kezdve a takarítókig csupa külföldiből áll a személyzet. Bajáig 3 db svájci

üdüőlőhajóval találkoztunk, de Budapesttől feljebb még sokkal sűrűbben jönnek-mennek. Olyan ez, mint a szocializmusban Magyarország: se szenünk, se vasércünk, de azért mi leszünk a vas és acél országa, de akkor és ott legalább a munkaerő magyar volt.

Következett a Sió betorkollás, néhányan a Sió zsilipig feleveztek közülünk. Táborhelyünk Érsekcsanád-nadon volt. Itt végig kövezett part és táborozni tilos táblák fogadtak minket és a szokásos szúnyogsereglet. De mivel már esteledett, kénytelenek voltunk itt tölteni az éjszakát. Többünk zsörtölődésére Farkas Gyuri megjegyezte: Panaszkodtok, panaszkodtok, de miért, hiszen a szúnyogok ingyen vannak...

Reggel a gátör körülnézett, látta sátrainkat, de egy árva szót sem szolt nekünk. Reggel egy keveset

fel kellett eveznünk a Rezéti-Holt-Duna bejárójához, azon haladtunk tovább, ez már Gemenchez tartozik. Csendes, majdnem állóvíz, sűrűn benőtt partoldalak, rendkívül iszapos part és néhány vízimadár fogadott minket. Valahogy népeesebb állatvilágra számítottunk. A Lassi-tavakhoz is sikerült beveznünk. Kiszállásra egyedül a Nyári-legelőnél volt lehetőségünk úgy, hogy oda a partra vaslépcsőt tettek. Itt van a kisvasút egyik megállója is. Itt voltak olyan vasúti kocsi, amelyeken faácsolatra kenukat lehetett feltenni. Találkoztunk is egy kenus gyerekcsoporttal, akik itt fejezték be túrájukat, és vártak a vonatra. Egy, az Országos Kékkört járó gyalogos turistapárral itt találkoztunk. Kérdezték is, hogy csak négyen vagyunk-e. Mikor felvilágosítottuk őket, hogy 9-en indultunk, de úgy látszik, hogy csak 4-en maradtunk, összenéztek, majd gyorsan udvariasan elköszöntek tőlünk és elmentek a turistaúton. Nem tudom, hogy mit gondoltak rólunk, de azért valami halovány sejtésem mégis támadt...

Zoli, aki egyébként idegenvezető volt Gemencen, reggel komótosan áttanulmányozta a Gemenc térképemet, de napközben még 3-szor kérte, hogy csak 1 napra adjam kölcsön neki. Nem értette igazán, hogy arra a túravezetőnek is szüksége lehet. Kitartását siker koronázta, másnap reggel már meg is kapta, így Ő is bejárhatta térképpel a Vén-Dunát Misi bácsival, nekik ez a szakasz előző napon kimaradt.

A Rezéti ágon végighaladva ismét a Dunán evezünk. A Vén-Duna ág következett, ez számomra is ismeretlen vadászterület volt. Változatosabb, érdekebb, de jóval rövidebb, mint a Rezéti-ág. A kijáratánál van a Bajához tartozó Dunafürdő üdülőtelep. Maga a telep szép, és táborozásra alkalmas terület is lett volna, de messze a parttól, igen sáros kikötővel. Indulásunk előtt érkezett ide egy cserkészcsapat, élmény volt látni, ahogyan nyakig sárosan gázoltak bele az iszapba és csüggedten vonszolták hajóikat letarolva mindent. Úgy döntöttünk, hogy továbbmegyünk Bajára, megváltoztatva a tervet 1 nap főrral érkezünk oda.

A Sugovica partján, kilátással a városra, nagyon szép gyepes parton táboroztunk ingyenesen. Ez a part végre nem volt iszapos. Itt nagyon kellemes helyünk volt, fürdésre is alkalmas, így az igazi kempinget kihagytuk. Egy nappal lerövidítettük a túrát, vasárnap helyett szombat délutánra kértem a mikrobuszt a

trailerrel. Jött is, este 7 órára érkezünk vissza épségben, élményekkel és jókedvűen a Rómaira.

A szonáta a lepakolás zárótételével, a főtémák és melléktémák összeolvadásával befejeződött. Csak az üstdob és a cintányér hiányzott!

Egy saját élményem a túra során az volt, hogy a kajaklapát-fogástól a hüvelykujjam és mutatóujjam között mindkét kezem megsérült, a bőröm ledörzsölődött. Használtam kesztyűt is, de ennek ellenére ez megtörtént. Már itthon ezt megmutattam egy idősebb evezős ismerősömnek, aki kielboattal szokott evezni. Rögtön mondta is: Gyuri! Nem jól fogod a lapátot! Ha jól fognád, nem törné fel a kezed!

Így kellett megtudnom 50 év és több ezer km evezés után, hogy rosszul csinálom, amit csinálok. Már csak emiatt is megérte eleveznem Bajáig. Talán be kéne iratkoznom vén fejjel egy kajakos iskolába?

A 204 km-t 5 nap alatt teljesítettük, amivel meg lehetünk elégedve, a hatodik nap a városnézés és pakolás, hazautazás napja volt.

A helyiek többségében állították, hogy a szűnyogok ellen manapság már reménytelen a védekezés, volt olyan pecás, aki méhészkalapban horgászott, de ő is panaszkodott, hogy a hosszú ujjú kabát-nadrág sem nyújt védelmet, átszűrnak rajta.

De egy extra tanácsot mégis kaptunk: vadászboltban beszerezhető a szokásosnál 40-szer erősebb szűnyogriasztó. Laci a bajai vadászboltban rögtön vett is egy ilyet 5600 Ft-ért, valami szuperméreg lehet benne, mert sem üvegre, sem fémre nem illik vele ráfújni, mert foltot hagy. Akkor a bőröm vajon kibírja? Kipróbálásra a túrán már nem került sor. Szerencsére?!!

Végül, de egyáltalán nem utolsósorban, ki kell emeljem Polereczky Máté kisdíák teljesítményét. Nagyszerűen beilleszkedett a felnőtt társaságba, láthatóan jól érezte magát, nyitott volt a természet szépségeire, és legfőképpen fizikailag is kiválóan bírta a „kiképzést”.

Egy kínai mondás szerint: Ha tudni akarod az utat, azokat kérdezd, akik visszafelé jönnek!

Csakhogy senki nem evezett felfelé, velünk szemben. De ha valaki engem kérdez, hogy érdemes-e ezt az utat bejárni, nyugodt szívvel tudom ajánlani!

Weszely György, MKE

Nyugat-cserhádi csatangolás

A Cserhát nyugati része amilyen szép és érin-telen, annyira megközelíthetetlen is busszal és vonattal a járatok ritkasága miatt, ezért többnyire autókkal utazunk az egyes helyszínekre. 2019. első felében Nógrádsipektől Becskéig jártuk be a kéktúrát (kissé lóugrásban), majd két szakaszt kihagyva a Naszályt másztuk át félsikerrel. Ha a mindenható közlekedés is úgy akarja, akkor összeszétömjük a lyukakat.

Március 23-án

több autóval indultunk neki, így kalandosan gyülekeztünk **Terényben**.

A csapat egy része az Analóg Hangtechnika (Orsós magnó) Múzeumot látogatta meg, míg többen körülnéztek a faluban és ráleltek a Csipkemúzeumra, de van itt Gombamúzeum és helyi ételeket sütőgető tájház is, úgyhogy érdemes visszatérni. Csapatunk másik része egy közeli tavat fedezett fel, végül Zoltán túratársunk fiának, Zolinak a biogazdaságában találkoztunk egymással és egy nagy testű, de szelíd kutyussal. Zoltán unokái is csatlakoztak a túracsapathoz, ezután már csak az autók végpontozása következett, amit úgy szerveztünk, hogy végül minden túratárs, és az unokák is hazajussanak a túra végén. Amíg az autók bevették a végpózíciót a dombok közt igencsak kacskaringózó és kátyúval megtűz-delt utakon, addig a csapat többi tagja meguzsonnázott Szandaváralja pihenőparkjában egy ragadozó madárral a fejünk felett. Zoltán a kicsi unokákra is gondolva ide tért vissza a többi sofőrrel, aztán teljes létszámban indultunk Szandavár meghódítására. Kék utunkon láttunk is gyönyörű palóc házakat, és egy kakas búcsúztatott el a falu szélén. Csapatunk néhány tagját még egy emlékház is elcsalogatta, de mivel a csapat a hároméves

Julcsi tempójához igazodott (aki végig a saját lábán jött fel Szandavárig!), a tájház-nézők a Mária-forrás előtt utolértek bennünket. Itt tartottunk ebédszünetet a sajátos zöld hullámpala borítású Mária-kép melletti padokon, és a forrás vizével oltottuk szomjunkat. Nagy lendülettel kapaszkodtunk fel Szanda várának romjaihoz, ahol pazar kilátásban és nyári napsütésben volt részünk. A nyeregben elbúcsúztunk Zoltántól és unokáitól, ők visszatértek Terénybe. A csapat többi tagja pedig hosszas ereszkedésbe kezdett az erdők, kőbányák és szántóföldek között Becskéig, ahol ismét régi palóházak, egy gémeskút maradványa és egy dongaboltozatos kőhíd üdvözölt. Errefelé divat az erdei hirdetőtábla, és már nagyon vártuk, hogy megkóstoljuk a kilométerekkel korábban meghirdetett fagylatozó remekeit, de a helyszínre érve láttuk, hogy az csak április elsején nyit (az erdőben ez nem volt kiírva!), így csak az aktuális kéktúra pecséttel gazdagodtunk. Semmit nem találtunk nyitva, pedig a tervezett időnél majd' egy órával előbb érkez-tünk meg a célpontunkhoz. Hazafelé Gödöllőn az egyik autóval még meglátogattuk a kastély udvarát és egy cukrászdát. Hazatérés előtt még megütöttük a világbéke gongját Gödöllő főterén.

Majer Zsuzsanna, MKE

Zoli biogazdaságának kapujában
(a kapu mellett jobb szélén szalmakalapban a gazda)

Amikor a fotósok kirándulnak

Műalkotás vagy látolelet? Ez volt a Kárpáti Lapok 2004/05. számában feltett kérdés. Az akkori cikksorozat célja, betekintést adni a művész fotográfusaink műhelytitkaiba. Most ország-világjáró leírásaik következnek. Elsőként – az említett lapszámban bemutatkozott – Kállay László, a II. Rákóczi Ferenc emlékévre hívja fel a figyelmünket. Demeter Pál, Homonna környéki várakat ismerteti, Gál Cecília pedig Burma különleges világát tárja elénk.

II. Rákóczi Ferenc emlékévé

Az idei esztendőt a Magyar Országgyűlés II. Rákóczi Ferenc erdélyi fejedelemmé választásának 315. évfordulója alkalmából emlékévvé nyilvánította, amely 2020. szeptember 17-ig tart.

Néhány évvel korábban, a Heves Megyei Fotóklub részéről, egy szlovákiai túránk során megálltunk Borsi nevű településen, amely Szlovákiában található, Sátoraljaújhelytől 3 km-re. Kíváncsian kerestük fel II. Rákóczi Ferenc szülőhelyét, vajon milyen állapotban van és milyen eddig nem látott érdekességgel találkozunk.

II. Rákóczi Ferenc szülőháza Borsiban (Borsa)

Egy kinti magyar – Kázmér István mutatta be számunkra a Rákóczi szülőházat és rezidenciát

Rövid keresés után megtalálva az épületet, kicsit lesújtó kép tárult elénk, amit minden olyan látogató érezhet, akiben az erdélyi fejedelem elismerésre méltó történelmi alakja bontakozik.

Tudvalevő, hogy a Rákóczi-szabadságharc (1703-1711) során a magyarok, a Habsburgoktól való függetlenségüket akarták visszaszerezni. A Rákóczi által vezetett szabadságharc nem érte el célját, de az utókor hősként tisztelve hajt fejet előtte, mert a hazáért vállalta a rendkívüli nehézségeket. Az üldöztetés éveiben a családjától elszakítva bujdosásra kényszerült.

Emléktábla a múltból

Rákóczi bölcsője

A megemlékezések terme

Megtekintve, végigjárva a múzeumnak kialakított épület szobáit, termeit, sok érdekességgel találkozhatunk. Ezek látványa akaratlanul is történelmi érzetet keltenek, amelyhez hozzájárult a rendkívül felkészült Kázmér István – idegenvezető elbeszélései is. Az egyik első meglepetés egy emléktábla volt, amely bizonyítja, hogy a sárospataki emberek önzetlen munkája mellett sok vármegye is hozzájárult a felújításhoz 1938-1941 között. Érdekes látványlók a korabeli bútorok, így Rákóczi Ferenc bölcsője, és korabeli használati tárgyak.

Továbbá a kiállított festmények, a tablók elhelyezett dokumentumok, fényképek bemutatják a Rákóczi dinasztia történetét. Sok magyar szervezet, csoportok, túrázók virágai, koszorúi, a nemzeti színű szalagok, zászlók arra utalnak, hogy II. Rákóczi Ferenc elismert és megbecsült személyisége korunknak. Örömteli, hogy személyisége nem merült feledésbe.

Az elmúlt évek során döntés született Magyarországon, hogy több, mint egy milliárd forint támogatással teljes pompájában felújítják a várkastélyt, amely várhatóan 2020. közepére készül el. Ezt követően lesz látogatható a történelmi múltunk jeles személyiségének emlékhelye, amelyet mindenki számára ajánlok. Így válhat magyar zarándokhelyé a múlt, II. Rákóczi Ferenc, az egyik legnagyobb magyar és az elmúlt történelmi múlt ápolóinak jóvoltából. Tudomásunk szerint a Szlovák állam is hozzájárul a helyreállítás költségeihez.

Kállay László
Heves Megyei Fotóklub, Eger

Homonna (Humenné, Szlovákia) környéki vártúrák

A Heves Megyei Fotóklub és a homonnai Reflex Fotóklub közötti jó kapcsolat révén több alkalommal volt lehetőségem részt venni a Kelet-szlovákiai fotósok által szervezett fotóstáborban. A programban sokszor szerepelt valamelyik Homonna környéki vár megtekintése, illetve valamilyen fotózási tevékenység (worshop). Ezek a várak a középkorban épültek, a Magyar-királyságot Lengyelországgal összekötő útvonalon.

Homonna, a Laborc folyó partján elterülő város, járási székhely. A 35-36000 lakosú város **74,5%-a szlovák**, 10,1% ruszín és ukrán, 2,7% roma, 0,5% cseh, **0,3% magyar**, 0,01% jiddis. Tapasztalataim szerint a hét nációnál többet él egymással. Nem egy alkalommal halottam homonnai emberektől, hogy „tőlünk lehet tanulni az együttélést”.

A város komoly károkat szenvedett a második világháború idején, az arculatát a szocreál építészet elemei jellemzik. A települést és környékét Károly Róbert a Drugeth családnak

Homonna: Andrassy-Drugeth kastély főbejárat, 2013.

adományozta. A család ezután évszázadokig meghatározója volt a település fejlődésének. Legjelentősebb műemléke a 1610-ből származó reneszánsz kastély, amelyet a 19. század végén átépítettek. A kastélyt a Drugeth család építette a régi gótikus vár helyén. Néhány évszázadon keresztül Szlovákia egyik legnagyobb feudális uraságának székhelye volt. Később a reneszánsz-barokk épület az **Andrássy** család birtoka lett, amely azt a francia barokk kastélyok mintájára átalakította.

A kastélyban jelenleg a Vihorláti Múzeum működik. A kastélytól 200 m-re egy skanzen található, melyben a Kelet-kárpátok népi és faépítő művészeti értékeit láthatjuk. Lakóépületek, gazdasági épületek, berendezési tárgyak, templom.

Homonna skanzen

Barkói várromok részlet 1.

Barkó (Brekov) község a Homonnai járásában. Őrmezőt elhagyva (Strážske) Homonna felé haladva a várom messziről föltűnik.

Várát a Kaplony nemzetség nagymihályi ága építette a 13. század végén. A vár 1317-ben a Drugethek birtokába került. A vár alatt ütközött meg Mátyás király Kázmér lengyel királlyal, 1466-ban. I. Rákóczi György serege rombolta le 1644-ben, azóta rom, csak egyes falrészek és néhány boltozat maradt fenn. A

Barkói várromok részlet 2.

vár a mai napig őrzi háromemeletes magasságát, láthatóak a kapuk, az átjárók is, melyek valószínűleg felvonóhíddal voltak összekötve. Megközelítése: *GPS: 48°54'08.6"N 21°49'55.9"E*. Homonna, vagy Őrmező felől érkezve a 74. sz. úton, a temető melletti parkolóig menjünk, majd egy enyhén emelkedő úton, kb. 20 perc alatt elérhetjük a romokat.

Barkói várromok részlet 3.

Csicsvaalja (szlovákul Podčičva) Telekháza (Sedliska) településrésze Szlovákiában a Varannói (Vranov) járásban. A község a vár szolgálfaluja volt. Csicsva várát (Hrad Čičva) a 13. században építették. A Rákóczi szabadságharc idején 1711-ben a császáriak elfoglalták és lerombolták. A hagyomány szerint itt őrizték a „hazugságok könyvét”, melybe beírták a hazudozók neveit, a legképtelenebb valótlanságokat és hazugságokat. Ezért keletkezett a szólás-mondás: „be lehetne írni a csicsvai könyvbé”.

Csicsva várából jelentős maradványok láthatók jelenleg is. Az erősség két részre oszlik, a csúcson emelkedő, szabálytalan alaprajzú korai felsővárra, és az azt nyugati irányból félkörbe fogó később épített alsóvárra. Megközelítése: *GPS: 48°54'08.6"N 21°49'55.9"E*. Homonnáról délnyugati irányban a 74. sz. úton, majd letérünk az 558. sz. mellékútra és haladunk Telekházáig

(Sedliska), A község mögötti parkolóból kőlépcsőkön és meredek ösvényen kb. 20 perc. Csicsvaalja (Podčičva) községből a zöld jelzés mentén kb. 20 perc.

Csicsvai várromok

Várjeszenői romok

Várjeszenői (Jasenov) a harmadik Homonna környéki várom melyet szeretnék bemutatni. A község a homonnai járásban, Homonnától 3 km-re, délre, a Laborc folyó bal partján fekszik. A vár a Vihorlát hegy egyik kúpján emelkedik 13. században a tatárjárást követően épült, ekkor a Gutkeled nembeli Joachim báné volt. A 17. századig a Rozgonyiaké, majd 1644-ben Rákóczi György ostrommal elfoglalta és lerombolta.

Megközelítés: *GPS: 48°53'28.1"N 21°54'38"E*. Homonnáról átkelve a Laborc (Laborec) folyó hídján Jeszenő felé haladunk 3831. sz. úton. A falu végén található parkolóból 3 turistaösvényen lehet felmenni a várhoz, melyeket táblán jeleznek. A piros kék és sárga jelzésű turistaúton lehet fölmenni a romokhoz. A sárga jelzésű út nem megerőltető – az utolsó kb. 400m kivételével – kényelmesen eljuthatunk a rendbe tartott váromhoz és környezetéhez.

Ezekről a várakról mi magyarországi lakosok keveset tudunk. Egyrészt földrajzilag távol, Kelet-szlovákiában vannak. Régmúltban történtek a magyar történelem epizód eseményeihez tartoznak. Nagyon örülök, hogy lehetőségünk volt megismerni ezeket az emlékeket, és az itteni emberek életét. Másrészt a térségben alacsony a magyar lakosság aránya. A Szlovákiai fotós barátainkkal tolmács útján tudtunk kommunikálni. Ez nem zavart bennünket, mert a fotózás szeretete összekötött bennünket. Barátok lettünk, közülük sokan részt vettek a Heves Megyei Fotóklub által szervezett Fotóművészeti Alkotótáborokban. Sokukkal a mai napig kapcsolatban vagyok, kihasználva az internet által biztosított lehetőségeket.

Demeter Pál, fotóművész
a Heves Megyei Fotóklub vezetője

Fotós szemmel a nagyvilágban

Aki szeret kirándulni, idegen kultúrákat megismerni, nem áll meg a Kárpát-medencében. Így van ezzel Gál Cecília is, akit nyugodtan nevezhetek világutazónak. Hiszen sorra járja földünk egzotikus országait, ahol fotókat készít, majd itthon úti beszámolókat, előadásokat tart az érdeklődőknek. Bemutatkozik önálló fotókiállításokon. Legutóbbi vetített képes műsorát a Világjáró klubban, a pápuákról láttam. Itt és most, a Kárpáti Lapok Kedves Olvasóinak, Burmában készített felvételeiből válogattam.

Burma különleges világa

Burma egyike a világ még szinte érintetlen területeinek. Elszigeteltsége miatt keveset tudunk ennek a csodálatos civilizációval rendelkező országnak a múltjáról és jelenéről. A **mon** nép volt az első, amelyik az **Irrawady** folyó síkságán letelepedett. Ez a folyó a Himalájából ered és kétezer kilométeren át végighömpölyög az országon a Bengáli öbölig. Ha Egyiptom a Nílus ajándéka, akkor Burma az Irrawady folyóé, hiszen a folyó hordalékából lett Burma. Utak híján a szállításokat ezen bonyolítják és ebből öntözik a rizsföldeket.

Burmaiak a legbuzgóbb buddhisták a világon, 800 ezer szerzetes él az országban. Minden burmai otthonában egy vagy több oltár található, ahol hitüknek hódolhatnak. Buddha magasabb, míg a natok (szellemek) alacsonyabb oltáron foglalnak helyet. Buddha az eljövendő életekért felel, a natok segítik a hívőket a számukra fontos feladatok sikeres elvégzésében. A burmaiak népük eredetét is összekapcsolják a buddhizmussal.

Évszázadok során királyságok tűntek föl és harcoltak egymás ellen. Romboltak, építettek és színes, csodálatos kultúrát hagytak maguk után. Egykor Marco Polót is lenyűgözték építészetük és kultúrájuk csodái. Elszenvették a mongol pusztítást, évszázadokon át húzódoó kegyetlen háborúkat vívtak a Thai Birodalommal, 1886-ban megélték a brit gyarmatosítást, a második világháborúban Burmában volt a délkelet-ázsiai hadszíntér fő frontvonala. 300 ezer ember menekült a dzsungelen át Indiába, közülük 30

ezer maradt életben. 1948-ban az ország függetlenné vált Burmai Unió néven. 1962-ben katonai puccs vetett véget a demokratikus uralomnak. 2008-ban a Nargis hurrikán 130 ezer ember életét vette el. Mai államformája: katonai diktatúra. Az ország nevét a katonai junta Burmáról Mianmarra változtatta. A főváros pár éve **Yangon** helyett Nepjida lett. Ide turistákat nem engednek be.

Régi fővárosainak mindegyikéről lehetne egy-egy külön kiállítást készíteni.

Yangon, Shwedagon Pagoda déli bejárata

Bago az ősi Mon Királyság fővárosa volt.
Bago, Angol katonai temető

Bagan megalapítása és a buddhizmus államvallássá nyilvánítása egyidejű a Szent Istváni államalapítással. Még egy párhuzam: a 13. században érte el a mongol hódítás keletet és nyugatot. Burmában hosszú visszaesés és a hatalom szétforgácsolódása következett. A múltban 13 ezer pagoda és templom épült Baganban, mára ebből 2500 maradt.

Bagan a Pagan Királyság fővárosa volt

Amarapura 1782-1852-ig volt főváros. Híres 1,2 km-es teakfa gyaloghídját ma is megcsodálják az utazók. Mára a város a növekedés következtében Mandalay része lett.

*Amarapura, a híres U-Bein teakfa híd.
Esőben is látványos*

Mandalay a brit gyarmatosításig volt a főváros, művészeti központként is működött. Emellett a térség legjobb oktatási központja volt.

Mandalay, Könyvek stupái

Az Inle-tó (Inlay) is Burma csodái közé tartozik

Az Inle-tó Mianmar második legnagyobb tava. Területe 116 km², 22 km hosszú és 11 km széles. A száraz évszakban az átlagos vízmélység 2,1 méter.

A Shan-hegyek közötti hosszan elnyúló tóvidéket az inthák lakják, akik már a 16. századtól itt élnek. De vannak akik azt állítják, hogy még az ókorban érkezett ide az **intha** népcsoport. A tavon számtalan kis falu van cölöpökre épített házakkal. Életük teljes egészében a tóhoz kötődik. Az itt lakókat a tó gyermekeinek nevezik. Összesen kb. 70-80 ezer ember lakik a tó partján, szigetein és a vízen.

A tó csodálatos természeti környezetben fekszik, 1000-1500 méter magas hegyekkel körülvéve. Ez szerencsés, mert a hegyekből lezúduló csapadékkal sok tápanyag érkezik a tó vizébe.

Építmények az Inle-tavon

Az egyszerűtől a díszes lakóházig minden megtalálható. Templomaik európai szemmel nézve is nagyon szépek

Partjain buddhista templomok és sztúpák sorakoznak. Az Inle-tó idegenforgalmi szempontból is jelentős. Egyre több turista látogat ide. A tó és közvetlen környezete 1985 óta madárrezervátum.

A világon mintegy 630 bioszféra-rezervátum található. Nemrég UNESCO Mianmar első bioszféra-rezervátumává nyilvánította az Inle-tavat változatos növényzete, állatvilága és úszó kertjei miatt. Az ENSZ-szervezet szerint itt 267 madárfaj él, a víz számos halfaj otthona és egyéb állatok is színesítik az állatvilágot.

Az itt élő emberek egyedi módszert fejlesztettek ki az évszázadok során, hogy a tó vizéből

nyerjék mindennapi élelmüket. Úszó kerteket építettek, ezeket csónakból művelik. Zöldség-, virág, de legfőképpen paradicsom termesztése folyik. Az „úszó kertek” telepítése a vízi növényzet gyűjtésével és szárításával kezdődik, majd ezt az alapot bambuszkeretek közé fektetik a vízre. Bambusz rudakkal rögzítik a kerteket az 1,8-2 méter mély meder aljához. Termőföldet hordanak rá, bepalántázzák, ladikból kapálják, metszik, kötözik a veteményeket, mintha csak a szárazföldön lennének. Az úszó ágyások a tó felszínével együtt emelkednek vagy süllyednek, ellenállva az árvizeknek.

*Növénytermesztés,
halászat
az Inle-tavon
Kertépítés alapanyagai
és a kert elkészítése.
Paradicsom szüret.
Halászat*

Halásztechnikájukról híresek lettek. A férfiak lábukra erősített evezővel hajtják hosszú csónakjaikat, hogy két kezükkel kezelni tudják a halászkosarukat vagy a hálót. A tavon található sok úszónövény és hínár miatt alakult ki ez a technika. A csónak végében állva könnyebben észrevehetőek mind az akadályok, mind pedig a halrajok, ezért a csónakos egyik lábával a tatban áll, másikat hosszú evezőjének szára köré fonja, és így navigál. A nők kizárólag ülve eveznek.

Némelyik házikóban ezüstművesek szorgoskodnak. Az ezüstöt a közeli hegyekben bányásszák és a tóra épült műhelyekben dolgozzák fel.

A selyem feldolgozásának is hagyománya van. Textíliák azonban nem csak selyemből, hanem a tavon őshonos indiai lótuszból kinyert fonalból is készülnek. Az indiai lótusz Délkelet-Ázsiában és Észak-Ausztráliában őshonos növényfaj. Hazánkban a Szegedi Tudományegyetem Botanikus Kertjében az 1950-es évektől él indiai lótusz. Virága a buddhizmus egyik fő szimbóluma. Gyöktörzséből főzeléket is készítenek, tejnedvét pedig gyógyászati célokra is hasznosítják. Amit nagyon kevesen tudnak: a lótusz-szálakból egyedi kézműves termékek és ruhák készülnek. A selyemszálnál is vékonyabb

Kézművéség az Inle-tavon

*Napernyőkészítő, a
lótusz-selyem kinyerése
és feldolgozása, az
ezüstműves*

szálakból szőtt anyag nagyon drága, hiszen sok növény kell hozzá.

Több kézműves dologgal is foglalkoznak, pl. egyik házban készül a cheroot, egy hagyományosan burmai és indiai szivar-fajta.

Éttermek és szállodák is vannak a tavon. A mi szállodánk is a vízben volt. A központi épület melletti, cölöpökre épített kis házakban voltunk elszállásolva. Még virágoskertek is voltak a házak előtt.

Az úszó piac Ázsia országaiban gyakori. Jött is néhány csónak, amikor észrevettek bennünket és kínálták az árujukat.

Nga Hpe Kyaung kolostor is a tavon található. A szerzetesek macskákat idomítottak be, hogy finom falatokért cserébe karikákon ugorjanak keresztül. Azt mondják, hogy a macskákat nehéz idomítani, de ezek szerint a szerzeteseknek volt elég idejük rá. Nem nagyon ugráltak, állítólag nemrég etették őket.

Ott tartózkodásunk idején éppen ünnep volt. Sok-sok ember látogatta meg a pagodát. A sok csónak és a színes tömeg látványa felejthetetlen. Az emberek piknikeztek, beszélgettek, ünnepeltek. Volt fagyí árús, turkáló, kisebb piac és még esernyőjavító is.

**Budha ünnep
az Inle-tavon**

*Útban a templomhoz,
macska idomítás az
Nga Hpe Kyaung ko-
lostorban, úszó piac,
ünneplők a téren*

Szállodánk az Inle-tavon

A főépület előtt zenével fogadtak minket. A cölöpökre épült szálláshelyek és előtte a virágoskertek. Hálószobám

Azt mondják, van olyan ember, aki életében még nem ment le a tóról, hiszen itt mindent megtalál.

Remélem, egy kissé be tudtam mutatni az itt élő emberek életét, szokásait. Nekem nagy öröm volt, hogy megismerhettem ezeket a szerény, kedves, dolgos embereket.

Gál Cecília
Heves Megyei Fotóklub

Városkapu részlet

Egyesületi tagok munkaközben

Köves-Kárai Petra művészettörténész-muzeológus, az Érseki Palota Látogatóközpont – Főegyházmegyei Múzeum, Eger munkatársa, a Kárpát Egyesület Eger tagja. A fotó Egerben, 2019. május 7-én a Kracker János Lukács festőművész szoboravatást követő, a művész munkásságát ismertető előadáson készült.

Zábrátszky Éva néprajzos, a Dobó István Vármúzeum, Eger munkatársa, a Kárpát Egyesület Eger tagja. A fotó Egerben, 2019. június 22-én tartott Múzeumok Éjszakája elnevezésű rendezvényen készült, a Vármúzeum néprajzi gyűjteményének bemutatásakor. A cifraszűr csak erre az alkalomra került a kiállítótérbe, ezért kértem, a fotó kedvéért álljon mellé.

Egyesületi hírek

EKE tag a PKE

A Pestkörnyéki Kárpát Egyesület az első batáron túli társult tagja az Erdélyi Kárpát-Egyesületnek.

A befogadásra a XXVII. EKE vándortábor ideje alatt, 2018. augusztus 5-én, szombaton megtartott közgyűlésen került sor. **Vámos László** – az egyesület elnöke – ismertette a szervezetét, valamint a **Kárpátok Bércein Vándorút** kivitelezésének folyamatát. A tagfelvételi kérést ellenszavazat nélkül elfogadták. A továbbiakban a PKE 115 tagja után számított 4 képviselővel vehet részt az EKE küldöttgyűlésein.

Az Erdélyi Kárpát-Egyesület 2017 óta tagja az Európai Gyalogos Turistaszövetségnek (ERA).

Ebben a szervezetben az EKE egyik feladatköre az **Európai Hosszútávú Vándorutak** kiépítése, adminisztrálása, amelyek jelenleg az E1–E12. Remélhetően, hamarosan felvételek kerül a PKE által már 2000 km hosszan bélyegzőkkel ellátott és dokumentált **Kárpátok Bércein Vándorút** is.

Kedves Zsuzsanna írásából: *„Ez a Kárpátok vízváltatója mentén sorozatban kihelyezett, GPS koordinátákkal és leírással azonosítható, tulajdonképpen egy-egy sziklába fűrt és besüllyesztett fémpecsét, ami a turalapra nyomva, bizonyosságot szolgáltat arról, hogy a túrázó megtette a Kárpátok Bércein Vándorút bizonyos szakaszát. A teljes Vándorút bejárói (kb. 2500 km) majd jelvény és emléklap büszke tulajdonosai lehetnek.”*

Szovátai táborozás

A Kárpát-medence legnépesebb civil szervezete, az Erdélyi Kárpát Egyesület (EKE), Szovátán tartotta XXVIII. Vándortáborát, július 30. és augusztus 4. között. Szováta a Székely-Sóvidék központja, nemzetközi hírű üdülővé nőtte ki magát, 1955-ben városi rangra emelték.

Az EKE Marosvásárhely gondos házigazdának bizonyult, kitűnően szervezte meg ezt a jelentős, hagyományos turista eseményt. A sátor-tábor a város szélén, az Outward Bound Ifjúsági Központ szomszédságában levő Sebes-patak völgyében alakították ki. Nagyon sikeres volt a terület kiválasztása, a sátrak mellett az autóknak is bőven jutott hely. A tábor 370 méter villany-pásztor védte, szelektív hulladékgyűjtés folyt.

Hibátlan számítógépes program

Először fordult elő, hogy a táborba való bejelentkezéskor nem alakultak ki sorok. Ezt példásan megoldotta a *Petelei Klára* és a *Román Árpád* vezette regisztrációs csapat, a hibátlanul működő számítógépes program segítségével, amelyet *Böjthe-Bayer Barna*, *Deák Levente* és *Kiss Tibor* készített. Minden táborozó emléklapot és ajándécsomagot kapott. Ez tartalmazott egy remek kiadványt Barangolások Maroszáéken címmel, Kocsis András és Gáspár Melinda szerkesztésében, parajdi fürdőst, szép kivitelezésű hűtőmágnese kerámiát.

Az ünnepélyes megnyitón *dr. Kovács Lehel István* országos EKE elnök és *Kiss Zoltán Ernő* táborparancsnok mondott Isten hozottat az egyesület részéről. *Fülöp László Zsolt*, Szováta polgármestere, köszöntőjében elmondta megtiszteltetésként vette, hogy városa térségében kerül sor a táborra. Sok előkészületi munka történt, de jó volt olyanokkal együttműködni, akik profi módon teszik dolgukat. *Dr. Vass Levente*, az RMDSZ parlamenti képviselője, a tábor fővédnöke, üdvözlő beszédében hangsúlyozta, a tábor erősíti

a Kárpát-medencei magyarságot, fejleszt, oktat, megedzi a résztvevőket, a jövő nemzedékét arra készíti, hogy itthon maradjon, ilyen szép tájakat, mint itt Erdélyben, máshol nem talál. Áldást kért a táborra *Bacsoni Sándor* református és *Benedek Csongor* unitárius szovátai lelkészek. Megtapsoltuk a nyáradszeredai *Kisbekecs Néptáncgyűttest* és a marosvásárhelyi *Művészeti Líceum XII. osztályo-*sokból álló könnyűzene muzsikusait.

Semmi sem tökéletes

A regisztrációs program – sikere ellenére – finomhangolásra szorul. A táborlakó sorszáma a vezeték és a keresztnév ékezet nélküli első két-két betűjének összevonásával és háromjegyű szám hozzáadásával képződik. Tessék utána gondolni, mi lett a sorszáma a nagytitiszteletű **Szabó=sz Árpádnak=ar**. Amit szépen filctollal, gondolkodás nélkül rá is írtak a kitűzőjére.

Változatos túrák

A túrák roppant változatosak voltak, 35 között lehetett választani. *Pánczél Tibor* túrafelelős közölte, mindent elkövettek, hogy korosztálytól függetlenül mindenki megtalálja a kedvére valót. Számos nehéz és közepesen nehéz túra vezetett a Kelemen és a Görgényi-havasokba, a négy családi túra könnyű volt, három kerékpáros túrán is részt lehetett venni. Népszerűek voltak a honismereti, a fotós és gombász túrák is. A két szekeres túrára hamar beteltek a helyek, volt bor- és pálinkakóstolás is. Gyerek és ifi foglalkozások keretében tutajépítés, tutajozás, sziklamászás történt.

Nagy örömeinkre szolgált, hogy számos kastély, amelyet az egykori tulajdonosok örökösei jogosan visszakaptak, egyre szebben megújul.

Gyönyörű kastélyok

A *marosvécsi Kemény-kastélyban* a házigazda ezermester Nagy Kemény Gézát munka

közben találtuk. Vállvetve dolgozott munkásai-val. A kastélyt Tóth Andrea turizmus és kastély manager mutatta be. A két világháború közötti időszakban pezsgő irodalmi élet színhelye volt, itt alapította meg Kemény János az Erdélyi Helikont, mely az írók legsikeresebb és legrangosabb szerveződésévé vált. A kastélyban gyűltek össze 1926. és 1944. között az erdélyi magyar írók számos képviselői. 2013-ban Nagy Kemény Géza megalapította a Kemény Augusztina kulturális egyesületet, amit a várkastély fenntartásáért hozott létre. Sok kulturális rendezvényt szerveznek a kastélyban, néptánc találkozókat, Helikonnal kapcsolatos megemlékezéseket, kiállításokat, jótékonyági bálakat, alkotó táborokat és koncerteket. A hatalmas parkban nyugszanak báró Kemény János és gróf Wass Albert porai. Fejet hajtottunk emlékeik előtt. Megsimogattuk a Kós Károly által tervezett Helikon-asztalt. A kőasztal, amelyet 1935-ben az Erdélyi Helikon írói nevében Makkai Sándor ajándékozott Kemény Jánosnak és feleségének, Kuncz Aladár emlékét örökíti meg.

Hasonló szép élményben volt részünk *Gernyeszegen*, Erdély egyik legszebb barokk épületében, a *Teleki-kastélyban*, ahova a várárkon keresztül híd vezet. Megérdemli a Maros ékköve elnevezést. Érdekessége, hogy az év beosztásának megfelelően 52 szobája és 365 ablaka van. A marosvásárhelyi születésű gróf széki Teleki Kálmán és testvérei 2011-ben visszaperelték elődeik kastélyát. Csapatunk itt kétféle vált. Az egyik csoportnak a házigazda Teleki Kálmán, a másiknak pedig fia, Tibor, mutatta be a jó állapotban levő kastélyt. Megtudtuk, hogy nemrég szép ünnepség keretében tartották meg a kastély 700. születésnapját. A több mint 6 hektáros parkban megcsodáltuk a hatalmas kétszáz éves tornyos tölgyfát, a vetési varjak kedvenc fészkelő helyét, a kétszázötven éves páfrányfenyőt. A kastélyban esküvők tarthatók, konferenciákat, koncerteket rendeznek. A kastélykertben nyáron táborok, fesztiválok váltják egymást. Jelenleg is művésztelep működik. Megtekinthettünk egy szép festmény és keletiszöngy kiállítást is.

Kopjafák és szalmakalap

Ellátogattunk a vízzel elárasztott *Bözödűfalu*hoz is, az egykori székelly szombatosok lakhelyére, mely a falurombolás jelképévé vált. A hat felekezet lakta falura emlékeztünk nagy szomorúsággal, a siratófalnál és a kopjafa parkban. Utóbbin egyenként szerepel minden egyes elsüllyesztett ház. Az emlékhely a vallásbéke szimbóluma. Rövidesen felépítik az Összetartozás templomát, alapkövét 2018. augusztusában helyezték el.

Kőrispatakon Szőcs Lajos szalmakalap magánmúzeumán ámultunk. Megtudtuk, a falu és környéke szalmakalap készítésből él. Rengeteg féle szalmakalapot fonnak. Minden kérésnek eleget tudnak tenni. Teljesítették a Magyar Cserkészszövetség óhaját is, legyártottak 300 cserkész szalmakalapot. Ezeket a magyar cserkészek büszkén viselték a Japánban tartott világdzsemborin.

Vaddisznó farm

Kellemes meglepetésben volt részünk *Székelylvéckén*. A falu bejáratánál, egy hatalmas székelly kapu előtt fogadott bennünket Fekete Pál, a község polgármestere. Vele néztük végig a helység nevezetességeit, a római katolikus templomot körbevevő falon Petrás Mária csángó képzőművész magyar szenteket ábrázoló kerámiáját, az értékmentés jegyében felújított tizenhat régi parasztházat. Bemutatta a falumúzeumot, majd felkapaszkodtunk a 2014-ben felavatott Székely Kálváriához, melynek 14 stációját megmentett székellykapuk alkotják. A keresztút tetején 2015-ben felszentelték az Isteni irgalmasság kápolnáját. Lejövet

Egykor volt Bözödűfalu makettje Erdőszentgyörgyön a Rhédey-kastélymúzeumban

Kopjafa park Bözödűfalu emlékhelyen

Szalmakalap bemutató Kőrispatakon

Nagy- és Kismagyarország vízformálta kővekből készült. A kőrispataki szalmakalap múzeum udvarán látható

Fekete Pál bemutatja az Isteni irgalmasság kápolnát

Ének és hangszerbemutató a tábori nagysátorban

a negyven állatot számláló vaddisznó farmjára vitt el az agilis polgármester, aki kilenc testvérével egyetértésben sokat tesz a község fejlesztéséért. A farmon kedvtelve szemléltük a párnapos csíkos malackákat.

Ezzel még nem ért véget látogatásunk, Fekete Pál polgármester az autóbusznyi társaságunkat izletes vaddisznó pörkölttel, finom italokkal megvendégelte.

Egyéni tárlatok

A túrák után érdekes előadásokon, táncházban lehetett részt venni. A tábori nagy sátorban két szépséges fotókiállítás volt megtekinthető. A brassói csoportunknak szerencséje volt. A szerzők, *Dácz-Kovács László*: Épített örökségünk és Gyönyörű vagy Retyezát, illetve *Bélfenyéri Gábor*: Gombavilág elnevezésű egyéni tárlataikat személyesen mutatták be nekünk.

A tábor zárásának napján, szombaton, többek között különböző vetélkedők zajlottak. A tájékoztató versenyt a Pro-Bács elnevezésű csapat nyerte. Délben kezdődött az országos EKE közgyűlés, amelyen terítékre került számos megoldandó feladat. Kiváló tevékenységéért a közgyűlés *András Zsoltot*, a népszerű Zümit nyilvánította az év emberének. Szóbeli dicséretben részesültek *Istvánffy Attila és felesége, Kati*, a várfalvi EKE-Vár mindensei. Kiderült, hogy jövőre a XXIX. EKE Vándortábor a Csíkszéki EKE Gyimesközépközponton rendezi, a Szent Erzsébet Gimnázium térségében.

Csúcsdöntés

A délutáni táborzáró ünnepség a Csíkszéki EKE ügyes néptáncosai szereplésével indult.

A tábor szimbolikus elemeivel Dr. Kovács Lehel István, országos EKE elnök

Dr. Kovács Lehel István, országos EKE elnök, köszönetet mondott a házigazdáknak a tábor kifogástalan megrendezéséért, majd következtek a statisztikai adatok. A tábor minden eddigi csúcst megdöntött, 1.548 turista vett részt a táborozáson. Az eddigi csúcst a borszéki vándortábor tartotta 1.501 résztvevővel, amelyet az EKE Gyergyó rendezett.

Egyre inkább nemzetközivé válik a tábor. Az idén Magyarországról 595-en jöttek a táborba, de bejelentkeztek Hollandiából, Lengyelországból, Franciaországból, Spanyolországból, Ausztriából, Németországból, Dániából, Szlovákiából, Kanadából, sőt még a délkelet-afrikai Mozambikból is. Brassóból 41-en vettünk részt. A legtöbb túrázót, 173-at, a szerdai családi szovátai tó-túrán jegyezték. A hegyi túrák közül az Istenszéke vonzotta a legtöbb turistát, csütörtökön 120-an jutottak fel a csúcsra. Sikeres volt az éjjeli túra is, ezen 104-en viseltek fejlámpát.

Szerdán összesen 1.003-an, csütörtökön 1.010-en, pénteken pedig 1.246-on túráztak. A tábor legfiatalabb lakói a váci 5 hónapos Dobai Katika és a fenyédi 10 hónapos Bálint Simonka voltak. A legtöbb nyarat megért turisták a nagyváradi ekésektől jöttek, Nagy Magdaléna és Búzás Mihály Barna, akik jóval a nyolc ikszen túl járnak.

Befejezőként Kiss Zoltán Ernő egyenként szólította a színpadra, nagy taps kíséretében, a mintegy 180 főnyi rendezői gárdát. A tábor jövő évi rendezői átvették az EKE-zászlót, majd megkondult az EKE-harang, ami a táborozás végét jelentette. Értékes tombola tárgyak kerültek kisorsolásra. Tőlünk Mezei Jucinak és Szász Áginak kedvezett a szerencse. A hagyományos tábertüzet és a hajnalig tartó vidám táncmulatságot az eső sem tudta elmosni.

Nádudvary György, EKE Brassó megjegyzés, fotók: Nagy Péter

„E helyen a kilátó felavatási ünnepségen gyújtott tűz, melyben Jézus csodálatos módon megmutatta magát azoknak, akik ott lehettek 2013. augusztus 4-én Székelyvéckén.”
– olvasható

Fekete Veronika fotójának hátoldalán. Majd a kilátót arrébb helyezték, aminek helyén felépült az Isteni irgalmasság kápolna. A csodás keresztforma tűz díszíti a kápolna egyik üvegablakát.

Az Isteni csoda újabb megnyilvánulása lehet ez az egyszerű fakereszt. Amit nyers állapotban egy pásztorfű talált a természetben. A szentolvasóval együtt, a kápolnát ékesíti a bejárattól jobbra eső falsíkon.

Magas-tátrai átkelés emléktúra

1873. augusztus 10-én alakult meg Ótátrafüreden a Magyarországi Kárpát Egyesület. 2019-ben augusztus 10-én emléktúrával ünnepeltük az egyesület alapításának 146. évfordulóját.

A Magyarországi Kárpát Egyesület 2013-ban az egyesület 140. jubileumi rendezvényén határozott az évente megrendezendő emléktúráról, és ezt folyamatosan meg is szervezte a Szent Jakab Zarándok egyesülettel karöltve.

A túra hagyományos teljesítménytúra, Zakopánéból a Tengerszem-csúcson kel át a Magas-Tátrán. Rövidebb távján, Tengerszem-csúcs néven, 25 km-en a Poprád-tóig, klasszikus távján Magas-tátrai átkelés néven, 40 km-en innen még Ótátrafüredig. Aki a Tengerszem-átkelést nem vállalja, a lengyel és a felvidéki oldalon is választhat résztávot.

Természetesen más útvonalat is be lehet járni, ez így is történt, néhányan az egyesület tagjai közül 2017-ben részt vettek Téry Ödön halálának 100-dik évfordulóján tartott

ünnepségen és koszorúzáson, és ezt a túrát megismételve kapaszkodtak fel a Téry-házhoz, a Kis-Tarpataki-völgyben az Öt-tavi katlanban 2015 m tengerszint feletti magasságig.

A Téry menedékház a legmagasabban fekvő, egész évben nyitva tartó menedékház a Magas-WW Tátrában.

Az időjárás kegyes volt, végig napsütéses időben túráztunk, gyönyörködve a Tátra különleges és festői környezetében.

Kényelmes túrának szántuk, de arra már nem jutott időnk, hogy a Téry-háztól tovább folytatva utunkat a Vöröstorony-hágó felé (2352 m) és onnan a Hosszú-tavi menedékházat elérve visszaérkezzünk Ótátrafüredre. Így ugyanazon az úton visszagyalogolva érkeztünk meg kiindulási helyünkre.

Összességében, nagyon jól éreztük magunkat. Kellemesen elfáradva, szép emlékekkel, még világosan érkeztünk meg a helyi vasutat (electricika) is igénybe véve szálláshelyünkre, Szepesszombatra.

Szócs Ernő, MKE

Vidám fotók

Koncerten (Nagy Péter felvétele)

Fotótúrán (Demeter Pál felvétele)

Augusztus 20-i természetjáró főzőverseny és sportjáték vetélkedő

A „Természetjáró Főzőverseny” helyszíne a Hunyad Szigeti Honvéd Sporthorgász egyesület telephelye. XXII. kerület Háros út 3. Rendezők: a BTSSZ Természetvédelmi és Természetismereti Bizottsága, az Erzsébetváros Természetbarát Sportszövetség egyesületei, a Honvéd Sporthorgász Egyesület, a Ferencvárosi Természetbarát Egyesület.

A meghívóban szereplő sportos vetélkedőt az MKE tagjai biztosították a mintegy 110 fő természetjáró szórakoztatására.

Amíg az ételek készültek addig a résztvevőknek, *tanösvény látogatást és sportos vetélkedőt rendeztünk*, mely versenyek első helyezettjét tombola jeggyel jutalmaztuk.

A finom ételek ínycsiklandozó illata valamint a résztvevők lelkesedése kellemes légkört varázsolt a természeti szépségéről is ismert környezetben. A versenyen jellemzően nemcsak a legfiatalabb, de az idősebb korosztály is képviseltette magát. A játékok jellege minden korosztály számára ugyanolyan nehézségi fokot jelentett, a nemek közötti különbség nem volt érezhető.

A rendezvény befejezésekor a rendezők a szűkös anyagi források ellenére oklevéllel, kupával, és ingyenes tombolával, díjazták a részvételt.

A nap végén jó hangulatban, kikapcsolódva és sportos élményekkel gazdagodva indultunk haza.

Szöcs Ernő, MKE

Élet a sóvidéken, Szováta, Parajd

